

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/45/2023
Identifikačné číslo spisu:	8116011473
Dátum vydania rozhodnutia:	18.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8116011473.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Dušana Szabóa a JUDr. Dušana Krč - Šeberu, v trestnej veci obvineného C. Q., pre obzvlášť závažný zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 18. septembra 2025 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 20. mája 2020, sp. zn. 1 To 18/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného C. Q. odmieta.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 24. mája 2018, sp. zn. 33 T 85/2016 (ďalej len „rozsudok súdu prvého stupňa“) uznal obvineného C. Q. (ďalej len „obvinený“ alebo „dovolateľ“) vinným z obzvlášť závažného zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

„dňa 24.6.2013 na pobočke Slovenskej sporiteľne, a. s. v Prešove, ako konateľ spoločnosti AZ - Dach Slovakia, s. r. o., so sídlom Tatranská 1066/18, Stará Ľubovňa, IČO: 31 659 331 (ďalej „dlžník“), uzatvoril zmluvu o úvere č. XXX/AUOC/XX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úverového rámca vo výške 400.000,- Eur, ktorú dlžník bol oprávnený čerpať vo forme kontokorentného úveru s konečnou splatnosťou do dňa 15.6.2014, a ktorý v skutočnosti vyčerpal do 30.9.2013, pričom k žiadosti k úverovej zmluve predložil nepravdivé a doposiaľ nezisteným spôsobom sfaľované daňové doklady a potvrdenia dlžníka a to:

1. originál súvahu k 31.12.2011 za obdobie 01/2011 do 12/2011 zostavená dňa 15.3.2012 s odtlačkom pečiatky Daňového úradu Prešov, pobočka Stará Ľubovňa s dátumom 24.6.2013,
2. originál súvahu k 31.12.2012 za obdobie 01/2012 do 12/2012 zostavená dňa 25.3.2013 s odtlačkom pečiatky Daňového úradu Prešov, pobočka Stará Ľubovňa s dátumom 24.6.2013
3. originál súvahu k 30.4.2013 za obdobie 01/2013 do 04/2013 zostavená dňa 24.5.2013 bez odtlačky

pečiatky Daňového úradu Prešov, pobočka Stará Ľubovňa

4. originál súvahu k 30.6.2013 za obdobie 01/2013 do 06/2013 zostavená dňa 19.9.2013 bez odtlačky pečiatky Daňového úradu Prešov, pobočka Stará Ľubovňa

5. originál výkaz ziskov a strát k 31.12.2011 za obdobie 01/2011 do 12/2011 zostavený dňa 15.3.2013 s odtlačkom pečiatky Daňového úradu Prešov, pobočka Stará Ľubovňa s dátumom 24.6.2013

6. originál výkaz ziskov a strát k 31.12.2012 za obdobie 01/2012 do 12/2012 zostavený dňa 25.3.2013 s odtlačkom pečiatky Daňového úradu Prešov, pobočka Stará Ľubovňa s dátumom 24.6.2013

7. kópia daňového priznania k dani z príjmov právnickej osoby za zdaňovacie obdobie r. 2011 s potvrdením o podaní daňového priznania s odtlačkom pečiatky Daňového úradu Prešov, pobočka Stará Ľubovňa s dátumom 02.04.2012

8. kópia daňového priznania k dani z príjmov právnickej osoby za zdaňovacie obdobie r. 2012 s potvrdením o podaní daňového priznania s odtlačkom pečiatky Daňového úradu Prešov, pobočka Stará Ľubovňa s dátumom 02.04.2013

9. originál potvrdenia Daňového úradu Prešov, pobočka Stará Ľubovňa zo dňa 28.5.2013 o tom, že Daňový úrad Prešov, pobočka Stará Ľubovňa voči daňovému subjektu - AZ-Dach Slovakia, s. r. o., Stará Ľubovňa, ku dňu 28.05.2013 nie sú evidované nedoplatky po lehote splatnosti na daniach spracovaných Daňovým úradom Prešov,

kde tieto doklady Daňový úrad Prešov, pobočka Stará Ľubovňa, nevystavil, dlžník tieto použil ako pravé, následne úver nesplácal, v dôsledku čoho mu Slovenská sporiteľňa, a. s., oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 12.02.2014 vyhlásila mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo Zmluvy o úvere vo výške 401.837,43 Eur, čím sa pohľadávka stala splatnou, avšak dlžník na túto výzvu nereagoval a úver doposiaľ nesplatil, čím týmto konaním spôsobil škodu Slovenskej sporiteľni, a. s., Bratislava, vo výške 400.000,- Eur."

2. Za to súd prvého stupňa uložil obvinenému podľa § 222 ods. 5 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 38 ods. 2 Trestného zákona a s použitím § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b), ods. 4 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodeného - Slovenská sporiteľňa a. s., Tomášikova č. 48, 83 237 Bratislava, IČO: 00 151 653 s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej tiež „krajský súd“) uznesením z 20. mája 2020, sp. zn. 1 To 18/2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného zamietol.

4. Obvinený prostredníctvom obhajcu Mgr. Mariána Bafrncu podal proti napadnutému uzneseniu, ako aj proti konaniu, ktoré mu predchádzalo vo svoj prospech dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku.

5. V písomných dôvodoch podaného dovolania obvinený poukazuje na viaceré skutkové okolnosti prejednávanej veci, ktoré podrobne rozviedol aj v ďalších častiach dovolania, ako aj na obsah niektorých dôkazov, spochybnil záver všeobecných súdov o naplnení subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu, argumentujúc v podstate tým, že vyvodíť trestnú zodpovednosť možno iba za existencie zavineného protiprávneho konania, čo v intenciách skutkovej podstaty uvedeného trestného činu vyžaduje úmyselné zavinenie. V tejto súvislosti obvinený podporne poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. septembra 2001, sp. zn. 6 To 38/2001 (R 93/2002), z ktorého vyplýva, že subjektívnu stránku trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1 Trestného zákona (poznámka - teraz § 221 Trestného zákona) v prípade konania, ktoré má prvky vylákania úveru, treba skúmať aj z toho hľadiska, či úverová zmluva, opretá a zabezpečovaná zmluvne zriadeným záložným právom k nehnuteľnostiam, je veriteľom reálne vymožitelná alebo iba fiktívna, pretože záložné právo má dve funkcie: 1/ zabezpečovaciu, ktorá má viesť dlžníka k tomu, aby pohľadávku dobrovoľne a včas plnil, inak si ju veriteľ môže uspokojiť zo zálohu, 2/ uhradzovaciu, ktorá veriteľa oprávňuje k tomu, aby si svoju pohľadávku uhradil zo zálohu. Z uvedeného obvinený vyvodil, že

v prípade dostatočného zabezpečenia úveru nemôže byť subjektívna stránka trestného činu úverového podvodu naplnená, ak toto zabezpečenie naplňa aj uhradzovaciu funkciu.

6. Obvinený ďalej uviedol, že úver riadne splácal, následne poškodený (ako veriteľ) vykonal záložné právo, ktorým uspokojil časť svojej pohľadávky, pritom úver bol založený aj ďalšími uhradzovacími inštitútmi (zmenkami). Dovolateľ ďalej vo vzťahu k otázke posúdenia jeho trestnej zodpovednosti v súvislosti s trestným činom úverového podvodu podporne poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSSR zo 14. februára 1967, sp. zn. 3 Tz 5/67 (R 54/1967) z ktorého vyplýva, že skutočnosť, že dlžník nesplnil svoj záväzok vrátiť peniaze v dohodnutej lehote, hoci tak mohol urobiť, ešte nedokazuje, že uviedol veriteľa do omylu, aby sa ku škode jeho majetku obohatil v zmysle ustanovenia § 250 ods. 1 písm. a) Trestného zákona (pozn. - teraz § 221 Trestného zákona). Z uvedeného obvinený vyvodil, že subjektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu musí pokrývať úmysel úver nesplatiť. Podľa názoru dovolateľa z jeho strany absentoval úmysel úver nesplatiť, no napriek tomu skutková veta odsudzujúceho rozsudku obsahuje faktické okolnosti „úver neplácal“, čo podľa jeho názoru nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Pokračujúc vo vlastnom hodnotení dôkazov obvinený uviedol, že pravidelne uhrádzal jednotlivé splátky, avšak po uzavretí úverovej zmluvy vznikli prekážky (nepriaznivá finančná situácia), ktoré mu bránili záväzok splniť, preto osobne navštívil poškodeného, kde sa dohodli na predaji zálohu na dražbe. Doplnil, že v čase poskytnutia úveru veril, že bude môcť poskytnuté peniaze vrátiť. V nadväznosti na citovanú judikáciu a uvedené skutočnosti obvinený uzavrel, že v prejedávanej veci nie je naplnená skutková podstata trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, keďže chýba jeden z jej obligatórnych znakov - subjektívna stránka, ktorá vyžaduje úmyselné zavinenie.

7. Dovolateľ taktiež vyjadril názor, že v prejedávanej veci nebola naplnená skutková podstata trestného činu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona, keďže chýba jeden z jej obligatórnych znakov - subjektívna stránka, ktorá vyžaduje úmyselné zavinenie. V tejto súvislosti poukazujúc na viaceré skutkové okolnosti prejednávanej veci, ktoré podrobne rozviedol, zotrval na svojom tvrdení, že písomnosti, ktoré mali byť sfalšované za účelom získania úveru, prevzal v obálke, bez toho, aby poznal ich obsah a následne odovzdal poškodenému (jeho zamestnancom). Poukázal na to, že sa u neho nenašli žiadne nástroje, alebo náradie na zhotovenie falšovaných pečiatok Daňového úradu Prešov, pobočky Stará Ľubovňa, ani hotové pečiatky daňového úradu, prípadne originály potvrdení, či listín používaných daňovým úradom, ktoré by mohol použiť na sfalšovanie dokladov predložených k čerpaniu úveru poskytnutého poškodenou bankou. Navyše podľa názoru obvineného v konaní nebolo ani preukázané, že by disponoval takými schopnosťami, či vedomosťami, aby sa mohol dopustiť stíhaných trestných činov, ktoré si vyžadovali nielen zložitú prípravu, ale aj osobitné znalosti z odboru polygrafie, tlače, ekonomiky a tiež vedomosti o činnosti vnútorného bankového systému poškodenej banky.

8. Vo vzťahu k otázke právnej kvalifikácie skutku (trestnosti dotknutého činu) obvinený namietal nesprávne posúdenie okolností vylučujúcej protiprávnosť činu, v konkrétnych súvislostiach prípadu - krajnej núdze (§ 24 ods. 1 Trestného zákona) argumentujúc tým, že jeho konanie nebolo pokryté úmyselným zavinením, keďže v jeho konaní absentuje vôľová zložka a sloboda rozhodovania, jeho konanie bolo ovplyvnené vyhrážkami a nátlakom zo strany tretích osôb, pričom tak konal za účelom ochrany života a zdravia jeho rodiny. So zreteľom na vyššie uvedené, obvinený vyjadril názor, že svojím konaním odvracal priamo hroziace nebezpečenstvo na živote a zdraví rodiny tak, že pritom ohrozil iný záujem chránený Trestným zákonom, a teda je zrejmé, že predmetný skutkový stav mal byť posúdený ako okolnosť vylučujúca protiprávnosť činu - krajná núdza podľa § 24 Trestného zákona.

9. Vo vzťahu k výroku o treste dovolateľ namietal, že súd prvého stupňa, ale ani krajský súd pri rozhodovaní o treste nevzali do úvahy ďalšie poľahčujúce okolnosti podľa § 36 ods. 1 písm. f), písm. i) a písm. l) Trestného zákona, a teda, že sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval [§ 36 ods. 1 písm. l) Trestného zákona], a najmä nezohľadnili okolnosti, za ktorých ku spáchaniu týchto trestných činov došlo, teda, že spáchal trestný čin pod vplyvom hrozby alebo nátlaku [§ 36 ods. 1 písm. f) Trestného zákona]; spáchal trestný čin, odvracajúc útok alebo iné nebezpečenstvo

alebo konajúc za okolností, ktoré by za splnenia ďalších predpokladov inak vylučovali trestnosť činu, ale konal bez toho, že by boli celkom splnené podmienky nutnej obrany, krajnej núdze, výkonu práva a povinnosti alebo súhlasu poškodeného, oprávneného použitia zbrane, dovoleného rizika alebo z plnenia úloh agenta [§ 36 ods. 1 písm. i) Trestného zákona] za predpokladu, že dovolací súd dospeje k záveru, že vo veci neboli celkom splnené podmienky na aplikáciu krajnej núdze podľa § 24 Trestného zákona, ale ide o vybočenie z podmienok krajnej núdze, ktorá môže byť uvedenou poľahčujúcou okolnosťou. Z uvedeného potom obvinený vyvodil, že v danej trestnej veci v značnej miere prevažujú poľahčujúce okolnosti, ktoré podľa jeho názoru mali byť zohľadnené, čo odôvodňuje iné rozhodnutie o treste, a to s poukazom na ustanovenie § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona (pozn. - v znení účinnom do 5. augusta 2024), ako aj s poukazom na ustanovenie podľa § 39 Trestného zákona (t. j. okolností pre mimoriadne zníženie trestu). V nadväznosti na uvedené obvinený namietal neprimeranosť trestu, ktorý mu bol uložený konštatujúc, že v danej trestnej veci ide o také výnimočné okolnosti, ktoré v zmysle konštantnej judikatúry (R 11/1967) dosahujú intenzitu znižujúcu závažnosť trestného činu, resp. mieru zavinenia.

10. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený namietal procesné pochybenie spočívajúce v porušení povinnosti zistiť skutkový stav bez dôvodných pochybností a na to nadväzujúcich povinností orgánov činných v trestnom konaní ustanovených v § 2 ods. 10 Trestného poriadku, v dôsledku čoho bolo, podľa jeho názoru, porušené aj jeho právo na obhajobu. Poukazujúc na príslušné zákonné ustanovenia (§ 2 ods. 9, ods. 10, Trestného poriadku), ako aj obsahovú stránku práva na obhajobu zdôraznil, že orgány činné v trestnom konaní mali zaobstarať dôkazy svedčiace aj v jeho prospech, a teda konkrétne podľa obvineného objasniť, ktoré osoby (zamestnanci poškodeného) boli zodpovedné za schválenie poskytnutého úveru a prečo schválili úver, keď neboli na to splnené podmienky, a rovnako mali zaobstarať dôkazy aj vo vzťahu k trestnému činu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky, keďže podľa názoru obvineného v konaní nebolo preukázané, že by disponoval takými schopnosťami, či vedomosťami, aby sa mohol dopustiť stíhaných trestných činov, ktoré si vyžadovali nielen zložitú prípravu, ale aj osobitné znalosti z odboru polygrafie, tlače, ekonomiky a tiež vedomosti o činnosti vnútorného bankového systému poškodenej banky.

11. Obvinený preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že rozsudkom súdu prvého stupňa a napadnutým uznesením bol porušený zákon v príslušných ustanoveniach v jeho neprospech v zmysle § 386 ods. 1 Trestného poriadku a postupom podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnuté uznesenie, ako aj rozsudok okresného súdu zrušil a súdu prvého stupňa prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol (§ 388 ods. 1 Trestného poriadku) a zároveň, aby podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku rozhodol o jeho nevzatí do väzby.

12. K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Prešov (ďalej tiež „prokurátor“), ktorý v súhrne konštatoval, že v prejednávanej trestnej veci, podľa jeho názoru, nie sú splnené dôvody dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku s tým, že k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je možné pristúpiť až v prípade, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby. V tomto kontexte uviedol, že obvinenému a jeho obhajcovi boli vytvorené podmienky pre plné uplatnenie ich procesných práv, obvinený v priebehu celého trestného konania mal obhajcu, preto, podľa názoru prokurátora, v danom prípade nemožno dospieť k záveru, že by došlo k zásadnému porušeniu jeho práva na obhajobu. Doplnil ďalej, že za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku.

13. Vo vzťahu k námietke obvineného, že v danej veci nie je naplnená skutková podstata trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, keďže chýba jeden z jej obligatórnych znakov - subjektívna stránka, ktorá vyžaduje úmyselné zavinenie, prokurátor uviedol, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je určený na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa. V zmysle ustálenej judikatúry dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného

poriadku nenapĺňa poukaz obvineného na to, že v konaní nebola preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu, nakoľko subjektívna stránka trestného činu predstavuje určitý vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, a táto je obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu môže byť len neprávne právne posúdenie skutku, ktorý bol ustálený súdmi nižšieho stupňa, nie však skutkové zistenia, ktoré dovolací súd nemôže meniť a dopĺňať.

14. Podľa názoru prokurátora, ani výhrada obvineného, že súdy nesprávne právne posúdili skutkové okolnosti svedčiace o možnosti jeho konania v krajnej núdzi (podľa § 24 Trestného zákona) ako okolnosti vylučujúcej protiprávnosť činu, nenapĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. V tejto súvislosti prokurátor podporne poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2012, sp. zn. 2 Tdo 73/2012, zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47 (R 47/2014), podľa ktorého pre možnosť posudzovania podmienok nutnej obrany alebo putatívnej obrany ako okolnosti vylučujúcej protiprávnosť činu v dovolacom konaní, by zistený skutok musel obsahovať skutkové okolnosti svedčiace na možnosť konania obvineného v nutnej obrane alebo v putatívnej obrane. Za tejto situácie by bol dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku naplnený vtedy, ak by také okolnosti boli nesprávne právne vyhodnotené, t. j. ako nesplňajúce kritériá uvedené v § 25 Trestnom zákone, hoci v skutočnosti by ich spĺňali. V kontexte uvedeného prokurátor doplnil, že konajúce súdy sa v odôvodnení svojich rozhodnutí dostatočne vysporiadali s otázkou posudzovania splnenia podmienok krajnej núdze, reagujúc aj na obranu obvineného. V nadväznosti na citované rozhodnutie prokurátor vyslovil názor, že námietky obvineného týkajúce sa posudzovania podmienok krajnej núdze ako okolnosti vylučujúcej protiprávnosť činu nebolo možné podradiť pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, pretože dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže meniť a dopĺňať, a teda nespádajú do rozsahu dovolacieho prieskumu a z tohto dôvodu sa nimi dovolací súd nemôže ani meritórne zaoberať.

15. Rovnako podľa názoru prokurátora dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nenapĺňa ani otázka zisťovania, resp. zhodnotenia existencie poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, ktorá je podľa ustálenej judikatúry otázkou skutkovou, je teda vylúčená z preskúmavania dovolacieho súdu, a to v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku (R 18/2015).

16. K ne/primeranosti trestu prokurátor, stotožňujúc sa so závermi konajúcich súdov, uviedol, že neboli splnené podmienky aplikácie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 Trestného zákona, a to aj s poukazom na výšku spôsobenej škody 400.000,- Eur, namietajúc ešte, že v danom prípade bol obvinenému uložený trest odňatia slobody na úplne dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, a teda ani priznanie ďalšej poľahčujúcej okolnosti, by nemalo vplyv na zmenu dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

17. Prokurátor preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol, resp. podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietol, pretože nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

18. K dovolaniu obvineného sa vyjadril aj poškodený, ktorý s poukazom na svoju prevenčnú povinnosť uviedol, že pri poskytovaní úveru na základe Zmluvy o úvere č. 140/AUOC/13 z 24. júna 2013 (ďalej „zmluva o úvere“), ktorou bol spoločnosť AZ - Dach Slovakia s.r.o. v konkurze, IČO: 31 659 331 poskytnutý úverový rámec vo výške 400.000,- Eur postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi s tým, že pred poskytnutím úveru na základe zmluvy o úvere preveril aj Register bankových úverov a záruk (RBUZ) a vedenie exekúcie na dlžníka zo Zmluvy o úvere. Predmetná pohľadávka zo zmluvy o úvere bola súčasne zabezpečená zmenkou, ako aj záložnými právami k nehnuteľnostiam.

19. Poškodený ďalej uviedol, že listom z 12. apríla 2014 s názvom „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti Úverovej pohľadávky zo Zmluvy o úvere č. 140/AUOC/13 z 24. júna 2013“ vyhlásil

mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy o úvere a obvineného (ako dlžníka) vyzval na jej uhradenie v lehote päť dní. Dodal, že v tejto veci doposiaľ eviduje voči obvinenému pohľadávku z titulu zmenky, ktorá zabezpečuje pohľadávku zo zmluvy o úvere, pričom táto pohľadávka je vymáhaná v exekučnom konaní vedenom na exekútorskom úrade JUDr. Denisy Regináčovej Mihalovej pod sp. zn. EX 617/2016 na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu - platobného rozkazu sp. zn. 3 CbZm 413/2015 z 23. júna 2016, vydaného Okresným súdom Bratislava V. s tým, že povinnými osobami (okrem iných) je obvinený. Z uvedeného poškodený vyvodil záver, že v civilnom konaní uniesol dôkazné bremeno v dôsledku čoho bude obvinený povinný zaplatiť pohľadávku z titulu zmenky, ktorá zabezpečuje pohľadávku zo Zmluvy o úvere, a to bez ohľadu na výsledky dovolacieho konania. Záverom poškodený zdôraznil, že obvinený ho uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo splácania úveru.

20. Na vyjadrenie poškodeného k dovolaniu obvinený reagoval písomným podaním, v ktorom zotrval na všetkých „pochybných okolnostiach“, ktoré uviedol vo svojom dovolaní a jeho následných doplneniach týkajúcich sa vybavovania úveru. Namietal, že zodpovední zamestnanci poškodeného neboli zo strany orgánov činných v trestnom konaní nikdy stotožnení a ani vypočutí v súdnom konaní, pričom práve tieto osoby dostatočne nepreverili stav exekučných konaní vedených voči žiadateľovi o úver. Obvinený ďalej uviedol, že právnym podkladom exekučných konaní vedených proti spoločnosti, ktorá žiadala o úver, boli rozhodnutia Daňového úradu v Prešove o uložení pokút z 10. júla 2008 a 14. októbra 2009, pričom predchádzajúce vedenie spoločnosti ho o tejto skutočnosti nikdy neinformovalo. Dovolaťel poukázal na to, že banky majú pri posudzovaní úverov zákonnú možnosť získať informácie z Centrálného registra exekúcií a zároveň majú zákonom uloženú povinnosť konať obozretne a preverovať bonitu dlžníka s tým, že pohľadávka daňového úradu musela byť, podľa názoru obvineného, v čase schvaľovania úveru evidovaná v Centrálnom registri exekúcií, preto nesúhlasí s tvrdením poškodeného, že tento register poškodený preveroval v rámci procesu schvaľovania úveru. Podľa názoru dovolaťela, ak konateľ nevedel o existencii exekúcie na spoločnosť, potom neexistuje dôkaz, že ju vedome zatajil, a teda mu nebol dokázaný ani úmysel a ani hrubá nebanalnosť a nemohol spáchať trestný čin. V závere vyjadrenia obvinený zotrval na všetkých ďalších dôvodoch dovolania a jeho doplneniach.

21. Obvinený podané dovolanie doplnil (vlastnou rukou napísanými) podaniami, doručenými priamo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, namietajúc naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. písm. i) Trestného poriadku a zotrvajúc v podstate na skutočnostiach uvádzaných v dovolaní, ktoré podrobne ďalej rozviedol a zdôraznil, že vyšetrovaním a ani dokazovaním nebola ustálená fyzická osoba, prostredníctvom ktorej bola do omylu uvedená poškodená ako právnická osoba (R 22/2015).

22. V ďalšom doplnení dovolania obvinený s poukazom na naplnenie dovolacích dôvodov v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku zopakujúc svoju námietku, že v konaní nebola ustálená fyzická osoba, prostredníctvom ktorej mal uviesť do omylu poškodenú ako právnickú osobu, čím mal byť naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, namietal, že súdy pri dokazovaní nevzali do úvahy skutočnosť, že úver riadne splácal a po vypovedaní úveru poškodenej poskytol na predaj svoju nehnuteľnosť, teda nebola preukázaná vôľová zložka jeho konania, čím mal byť naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

23. Obvinený napokon v ďalšom podaní upozornil na zmenu Trestného zákona účinnú od 6. augusta 2024, a to na zníženie trestných sadzieb trestu odňatia slobody pri trestnom čine úverového podvodu podľa § 222 Trestného zákona s tým, že jemu uložený trest odňatia slobody prekračuje aktuálnu hornú hranicu trestu odňatia slobody (pozn. osem rokov) o dva roky, čo, podľa jeho názoru, naplnia dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) a písm. i) Trestného poriadku.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) skúmal splnenie procesných podmienok na podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako obvinený využil svoje zákonné právo podať

riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

25. Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

26. Najvyšší súd vo všeobecnej rovine pripomína, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúvaniu nimi vykonaného dokazovania (R 57/2007). Dovolanie má byť skutočne len výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Trestného poriadku). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúvavanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd dokazovanie len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Trestného poriadku. Preto možnosti podania dovolania sú obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

27. Inak povedané jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže obvinený uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inšanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 67/2018, 4 Tdo 17/2019, 4 Tdo 23/2019, 5 Tdo 85/2017, 5 Tdo 7/2020).

28. Dovolací súd pri náprave namietaných pochybení preskúmava v zásade tie nedostatky, ktoré boli preskúvané už v odvolacom konaní a neboli napravené odvolacím súdom, ako aj pochybenia spôsobené odvolacím súdom. Tomu potom zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a povinnosť obsahovo namietat skutočnosti známe v pôvodnom konaní zakladajúce niektoré z dovolacích dôvodov najneskôr v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku). Obsah konkrétne uplatnených vytýkaných chýb a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, by mal vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pričom v skutočnosti obsahuje argumenty a tvrdenia stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu alebo iného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

29. Zároveň je potrebné uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolaťelom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku, a to bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolaťelom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku. Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolaťelom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá

iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Trestného poriadku a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (R 120/2012).

30. Obvinený v podanom dovolaní vzhliadol naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, v zmysle ktorého dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

31. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Trestného poriadku) a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia, preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011).

32. Obvinený namietal porušenie základných zásad trestného konania, t. j. konkrétne ustanovení § 2 ods. 9, ods. 10 Trestného poriadku tým, že v konaní neboli vykonané, resp. zabezpečené dôkazy svedčiace v jeho prospech, ktoré vzhľadom na ich význam (dôležitosť), podľa jeho názoru, vykonané byť mali. Vo vzťahu k rozsahu dokazovania je potrebné uviesť, že súd vykonávajúci dokazovanie nie je viazaný návrhmi strán či ich názormi. Je výlučne na jeho zvážení, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam a vykonanie ktorého naopak nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila (argumenta ponderantur, non numerantur). Dôkazy, ktoré boli získané zákonným spôsobom, súdy v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku hodnotia podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Treba zdôrazniť, že žiaden dôkaz nemá zákonom predpísanú dôkaznú silu a je len na hodnotiacej úvahe súdu, ako sa s dôkaznou hodnotou jednotlivých dôkazov vysporiada, ktoré bude považovať za relevantné a ktoré naopak za menej podstatné. Ak teda súdy nižšieho stupňa vyhodnotili výsledky dokazovania v zmysle zákona, v rozsahu a spôsobom, ktorý však nie je súladný s predstavami obvineného, nemožno takýto postup považovať za naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ani žiadneho iného dovolacieho dôvodu.

33. Súd teda nie je povinný vykonať dôkazy, ktoré strany nenavrhli a tiež nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale súd ich nepovažuje za rozhodné a dôležité pre spravodlivé rozhodnutie (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku, § 2 ods. 10 Trestného poriadku, § 2 ods. 11 Trestného poriadku) a napokon súd nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale „neskoro“ (§ 240 ods. 3 druhá veta Trestného poriadku), alebo neprejavili reálnu snahu o ich vykonanie (§ 240 ods. 4 tretia veta Trestného poriadku).

34. Z uvedeného je teda zrejmé, že k porušeniu práv obvineného na obhajobu (a už vôbec nie k zásadnému) v posudzovanej veci nedošlo a jeho námietky smerujú v skutočnosti k revízii skutkových zistení, čo však v dovolacom konaní iniciovanom obvineným nie je možné, pretože námietky tohto druhu môže v tomto konaní uplatniť jedine minister spravodlivosti (§ 371 ods. 3 Trestného poriadku).

35. Najvyšší súd preto konštatuje, že vyššie uvedené námietky obvineného dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku celkom zjavne nezakladajú.

36. Obvinený v podanom dovolaní namieta aj naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, podľa ktorého dovolanie možno podať ak, rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

37. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia spočívajúca v tom, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiaden trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho/miernejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda situácia, že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tdo 29/2018, 2 Tdo 6/2019, 5 Tdo 48/2018).

38. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku napína aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie napríklad nedostatočné posúdenie premlčania trestného stíhania (§ 87 Trestného zákona), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Trestného zákona) a pod., i ukládanie trestu podľa § 47 ods. 2 Trestného zákona. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, zákona o konkurze a reštrukturalizácii a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku. Posúdenie, či je potrebné použiť ustanovenie o okolnosti vylučujúcej protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Trestného zákona), je priamou otázkou právnej kvalifikácie skutku (trestnosti dotknutého činu), nie otázkou použitia iných hmotnoprávnych ustanovení, ktorá však spadá pod ten istý dovolací dôvod, teda pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Ďalej je potrebné uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať (to neplatí len pre dovolanie ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

39. Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa. Ani extrémny nesúlad právoplatne zisteného skutku s vykonanými dôkazmi nenaplnia dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, keďže pochybenia skutkovej povahy v podstatných okolnostiach sú uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku (R 14/2015-III).

40. Podľa názoru obvineného bol dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku naplnený okrem iného aj neaplikovaním ustanovenia § 24 Trestného zákona o krajnej núdzi. Najvyšší súd uvádza, že pre možnosť posudzovania podmienok krajnej núdze ako okolnosti vylučujúcej protiprávnosť

činu v dovolacom konaní, by zistený skutok musel obsahovať skutkové okolnosti svedčiace na možnosť konania obvineného v krajnej núdzi. Za tejto situácie by bol dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku naplnený vtedy, ak by také okolnosti boli nesprávne právne vyhodnotené, t. j. ako nespĺňajúce kritériá uvedené v § 24 Trestného zákona, hoci v skutočnosti by ich spĺňali (obdobne R 47/2014-III.). Aplikujúc tento judikovaný záver na posudzovaný prípad je nutné konštatovať, že z vymedzenia skutku tak, ako bol naformulovaný súdom prvého stupňa (vychádzajúc z jeho skutkových záverov, ktoré dovolací súd už nie je oprávnený skúmať a meniť) nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti svedčiace o možnosti konania obvineného v krajnej núdzi.

41. Bez relevancie tak zostáva opakovane zdôrazňovaná obrana obvineného spočívajúca v jeho tvrdeniach o okolnostiach, ktoré majú svedčiť v prospech jeho tvrdenia, že nebezpečenstvo priamo hroziace záujmu chránenému Trestným zákonom nebolo možné za daných okolností odvrátiť inak, pretože najvyšší súd nie je oprávnený, ako to už bolo vyššie opakovane uvedené, hodnotiť dôkazy vykonané súdmi v pôvodnom konaní za účelom preverenia dôvodnosti takto nastolenej obrany, pokiaľ je konanie o dovolaní vedené na podklade dovolania obvineného a nie ministra spravodlivosti.

42. Navyše z odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa, ako aj napadnutého uznesenia je zrejmé, že súdy nižšieho stupňa dali obvinenému dostatočnú odpoveď, z akých dôvodov neprichádzala aplikácia ustanovenia § 24 Trestného zákona do úvahy, keď súd prvého stupňa vo svojom rozsudku s poukazom na tvrdenie obvineného, že konal pod hrozbou vyhrážok jemu, manželke a synovi uviedol, že sa mohol s touto skutočnosťou obrátiť na orgány činné v trestnom konaní, ktoré by sa týmto zaoberali, avšak obvinený túto skutočnosť nikomu neoznámil, dokonca ani vlastnej manželke, uvedené peniaze vyberal v podstate v priebehu troch mesiacov, pritom nikdy nikoho nepožiadaval o pomoc s tým, že štátny aparát má dostatočné prostriedky, aby došlo k ochrane oznamovateľa takejto závažnej trestnej činnosti. Krajský súd ďalej doplnil, hodnotiac dôkaznú situáciu v podstate tak, že neboli splnené všetky podmienky, aby mohol konštatovať, že obvinený konal v krajnej núdzi, a to z toho dôvodu, že od doby uzavretia zmluvy do vyčerpania prostriedkov z účtu uplynuli minimálne tri mesiace, ak by aj súd uveril tvrdeniu obvineného o konaní pod nejakým nátlakom, nie je možné konštatovať, že jeho konanie spĺňa podmienky konania v krajnej núdzi v zmysle ustanovenia § 24 Trestného zákona, pretože aj keby po celú dobu priamo hrozil útok na záujmy chránené Trestným zákonom, teda na život a zdravie jeho rodiny, tak obvinený mal možnosť uvedené nebezpečenstvo odvrátiť už v priebehu doby, keď sa uzatvorenie zmluvy pripravovalo jednoduchým oznámením tejto hrozby príslušným orgánom a uvedenú možnosť mal nepochybné aj po dobu, keď prostriedky z úveru čerpal.

43. Súdy nižšieho stupňa teda obvinenému vysvetlili, prečo jeho konanie nepovažovali za konanie v krajnej núdzi, pritom obsah a rozsah tejto úvahy súdov nižšieho stupňa, ktorú nie je možné považovať za svojvoľnú, či arbitrárnu, dovolací súd v rámci dovolacieho konania, nie je oprávnený preskúmať, pretože by to odporovalo viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkovým stavom podľa § 371 ods. 1 písm. i), veta za bodkočiarkou Trestného poriadku.

44. Námietka obvineného o neaplikovaní ustanovenia § 24 Trestného zákona preto dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku celkom zjavne nezakladá.

45. Vo vzťahu k námietke obvineného týkajúcej sa nepreukázania subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu, ktorá má rovnako zakladať dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd opakovane pripomína, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku teda nemôže napĺňať ani poukaz na to, či bola alebo nebola v konaní preukázaná subjektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku potom môže byť len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustáleného súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré je jej obsahom a ktoré nie je možné

akokoľvek doplniť a meniť (S 3/2011).

46. Skutková veta vo výroku o vine v odsudzujúcom rozsudku musí svojim znením zodpovedať právnej vete tohto výroku. Skutková veta má stručne a výstižne vyjadriť žalovaný skutok, ktorého sa obžalovaný podľa zistenia súdu dopustil. Súd v nej uvedie konkrétne údaje týkajúce sa miesta, času a spôsobu spáchaného skutku a údaje relevantné z hľadiska zákonných znakov stíhaného trestného činu, ako aj z hľadiska individualizácie skutku tak, aby tento nemohol byť zamenený s iným (§ 163 ods. 3 Trestného poriadku). Popis skutku (predovšetkým spôsob jeho spáchania), ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného, musí byť v tzv. skutkovej vete uvedený tak, aby jednotlivé časti zodpovedali príslušným znakom skutkovej podstaty trestného činu. Ak neobsahuje skutková veta vo výroku o vine úplný popis skutočností rozhodných pre naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty, dochádza k porušeniu práva obžalovaného na spravodlivý proces (III. ÚS 509/2015).

47. Skutkovú vetu, z ktorej jedine môže dovolací súd pri prieskume podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku vychádzať, nemožno zamieňať a nemala by sa formulačne prekrývať s právnou vetou, ktorá odráža znenie kvalifikačne použitého ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona. Práve toto ustanovenie je kritériom kvalifikačného prieskumu, ku ktorému dochádza bez posudzovania hodnotenia vykonaných dôkazov a skutkových úvah v odôvodnení dovolaním napadnutého rozhodnutia, ako aj bez vlastného hodnotenia dôkazov dovolacím súdom. Pri prieskume správnosti použitej právnej kvalifikácie teda musí skutková veta zodpovedať objektívnej stránke skutkovej podstaty trestného činu popísanej v kvalifikačne použitom ustanovení osobitnej časti Trestného zákona, ktoré (ako právna norma) odráža zákonné znaky trestného činu vo všeobecnej a v abstraktnej podobe. Pokiaľ ide o subjektívnu stránku vo forme zavinenia, tá je daná psychickým vzťahom páchateľa k ním spôsobenému následku (kvalifikovaným podľa kritérií § 15 a § 16 Trestného zákona) a na jej bližšiu špecifikáciu sa usudzuje podľa vonkajších prejavov páchateľa (zodpovedajúcich znakom objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu) popísaných v skutkovej vete. Skutková veta preto nie je priamym popisom subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu, ale nesmie zavinenie páchateľa zodpovedajúce použitej právnej kvalifikácii vylučovať alebo relevantne spochybňovať z toho hľadiska, že v dôsledku inej formy zavinenia bolo potrebné použiť odlišnú právnu kvalifikáciu, alebo že vôbec nejde o trestný čin pre nedostatok zavinenia, resp. úmyselného zavinenia pri úmyselnom trestnom čine. Pri kvalifikačnom prieskume sa teda musí dovolací súd vyrovnávať, ako už bolo uvedené, s oboma popísanými kvalifikačnými líniami, a to na základe znenia skutkovej vety odsudzujúceho rozsudku, avšak bez opory v hodnotení dôkazov, či už skôr konajúcimi súdmi, alebo vo vlastných skutkových úvahách, a preto dovolací súd musí znenie skutkovej vety rešpektovať a nesmie ho (fakticky) dôkaznými, resp. skutkovými úvahami a závermi pretvárať ani (z hľadiska podstaty svojho rozhodnutia) podporovať (IV. ÚS 336/2020).

48. Najvyšší súd, vychádzajúc zo skutkových záverov ustálených súdom prvého stupňa pretavených do skutkovej vety jeho rozsudku dospel k záveru, že z vymedzenia skutku tak, ako bol naformulovaný je zrejmé, že tam popísané konanie obvineného naplňa znaky obzvlášť závažného zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona a zároveň vyjadruje aj zavinenie obvineného vo vzťahu k obom trestným činom vo forme priameho úmyslu.

49. Zo skutkovej vety v rozsudku súdu prvého stupňa jasne vyplýva, že obvinený ako konateľ dlžníka na pobočke Slovenskej sporiteľne, a. s. v Prešove uzatvoril zmluvu o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úverového rámca vo výške 400.000,- Eur, pričom k žiadosti k úverovej zmluve predložil nepravdivé a sfaľované daňové doklady a potvrdenia dlžníka, ktoré Daňový úrad Prešov, pobočka Stará Ľubovňa nevystavil a dlžník (pozn. spoločnosť, ktorá žiadala o úver) tieto použil ako pravé, pričom potom, ako Slovenská sporiteľňa, a. s. vyhlásila mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy o úvere dlžník na túto výzvu nereagoval, úver doposiaľ nesplatil a zároveň týmto konaním spôsobil Slovenskej sporiteľni, a. s. škodu vo výške 400.000,- Eur. V opísanom konaní obvineného je vyjadrený priamy úmysel podľa § 15 písm. a) Trestného zákona, keďže z neho vyplýva tak vedomostná zložka (t. j.

vedomosť o nepravdivosti a sfaľšovaní daňových dokladov a potvrdení), ako aj vôľová zložka (t. j. obvinený tak konať chcel, pretože nepravdivé a sfaľšované daňové doklady a potvrdenia predložil k žiadosti k úverovej zmluve). Vo vzťahu k obzvlášť závažnému zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona je potrebné uviesť, že obvinený vyššie popísaným konaním vylákal od Slovenskej sporiteľne, a.s. úver tým, že ju uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru vediač, že ak by k žiadosti k úverovej zmluve predložil pravdivé a nesfaľšované daňové doklady a potvrdenia, úver by mu poskytnutý nebol a vo vzťahu k zločinu faľšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona podstatne pozmenené verejné listiny použil ako pravé.

50. Ani námietka absencie subjektívnej stránky trestných činov, zo spáchania ktorých bol obvinený uznaný vinným, preto dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku celkom zjavne nezakladá.

51. Obvinený ďalej namietal, že vykonaným vyšetrovaním a ani dokazovaním nebola ustálená fyzická osoba, prostredníctvom ktorej bola do omylu uvedená poškodená ako právnická osoba a táto nebola uvedená ani v rozsudku súdu prvého stupňa poukazujúc pritom na rozhodnutie zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom R 22/2015, v zmysle ktorého Právnickú osobu možno uviesť do omylu len uvedením do omylu fyzickej osoby, ktorá je oprávnená tvoriť vôľu právnickej osoby a prejavovať ju navonok, teda rozhoduje a koná v jej mene (môže ísť aj o osobu, ktorá je členom štatutárneho alebo iného orgánu právnickej osoby). Rovnako platí, že využiť omyl právnickej osoby možno len využitím omylu vyššie charakterizovanej fyzickej osoby (R 22/2015-I.).

52. Poukázanie obvineného na vyššie uvedené rozhodnutie (R 22/2015) však nie je celkom priliehavé, pretože v predmetnej trestnej veci bol dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku naplnený tým, že z popisu skutku obsiahnutého vo výroku rozsudku okresného súdu nevyplyvalo potrebným zrozumiteľným spôsobom vyjadrenie uvedenia do omylu alebo využitia omylu ktorejkoľvek skutkovým opisom dotknutej osoby. Je pravdou, že z prvej právnej vety predmetného rozhodnutia vyplýva, že právnickú osobu možno uviesť do omylu len uvedením do omylu fyzickej osoby, ktorá je oprávnená tvoriť vôľu právnickej osoby a prejavovať ju navonok, teda ktorá rozhoduje a koná v jej mene a tiež to, že využiť omyl právnickej osoby možno len využitím omylu vyššie charakterizovanej fyzickej osoby, z čoho však nie je možné vyvodiť, že skutková veta v prípade trestného činu podvodu, resp. úverového podvodu musí obsahovať konkrétne označenie takej osoby v prípade, že poškodeným je právnická osoba, ak je skutková veta dostatočne zrozumiteľným spôsobom formulovaná a je z nej zrejme naplnenie všetkých znakov dotknutého trestného činu.

53. Pri posudzovaní naplnenia dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku tým, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, teda najvyšší súd skúma len to, či popis skutku v rozsudku, ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného, je uvedený tak, aby jeho jednotlivé časti zodpovedali príslušným znakom skutkovej podstaty trestného činu. Ako už najvyšší súd uviedol v bode 48 tohto uznesenia, skutková veta rozsudku súdu prvého stupňa zodpovedá príslušným znakom skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona (pozn. v znení účinnom do 5. augusta 2024), teda že obvinený vylákal od iného úver tým, že ho uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a spôsobil mu tak škodu veľkého rozsahu.

54. Ani námietka neustálenia fyzickej osoby, prostredníctvom ktorej bola Slovenská sporiteľňa, a. s. uvedená do omylu, resp. jej neuvedenie v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku preto celkom zjavne nezakladá.

55. Pokiaľ ide o výhrady obvineného spočívajúce v tom, že krajský súd (rovnako ako súd prvého stupňa) nevzal do úvahy pri svojom rozhodovaní aj poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. f), písm. i), písm. l) Trestného zákona, k tomu je potrebné uviesť, že otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)

existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacím súdom v prípade, ak tento koná na podklade dovolania podaného obvineným podľa § 371 ods. 1 a nasledujúcich Trestného poriadku. Opak by platil v prípade, ak by súd vo výroku dovolaním napadnutého rozhodnutia síce konštatoval danosť niektorej z týchto okolností, avšak v rozpore s týmto záverom by ju nevzal do úvahy pri ukladaní trestu (pri úprave výmery trestnej sadzby podľa § 38 ods. 2 až 4 Trestného zákona). Len v takom prípade (a za súčasného splnenia podmienky podľa § 371 ods. 5 Trestného poriadku) by označené pochybenie mohlo zakladať naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (R 18/2015).

56. Na strane druhej o použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia podľa § 371 ods. 1 písm. i), alternatíva druhá, Trestného poriadku ide vtedy, ak sa týka otázky, ktorá nespočíva priamo v právnej kvalifikácii skutku, ale tkvie v posudzovaní inej okolnosti skutkovej povahy majúcej význam z hľadiska hmotného práva. Skutočnosti odôvodňujúce použitie určitého hmotnoprávneho ustanovenia pritom môžu, ale nemusia byť súčasťou skutku (jeho popisu uvedeného v tzv. skutkovej vete). Nie je tomu tak napríklad v prípade faktických okolností, ktoré majú význam z hľadiska použitia ustanovenia § 23 Trestného zákona upravujúceho nepričetnosť, keďže táto okolnosť vylučujúca trestnú zodpovednosť sa netýka priamo skutku (činu), ale jeho páchatela. Do tejto kategórie patria aj skutočnosti vyvolávajúce (odôvodňujúce) použitie ustanovení všeobecnej časti Trestného zákona, ktoré sa týkajú poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (§ 36 a § 37 Trestného zákona), a v nadväznosti na to aj ďalších ustanovení upravujúcich hranice trestnej sadzby priradenej ku kvalifikačne použitému ustanoveniu osobitnej časti Trestného zákona [napr. § 38, § 39, § 40 ods. 1, § 42, § 43, § 47 ods. 1 Trestného zákona (primerane S 14/2019-I)].

57. To, že niektoré skutočnosti odôvodňujúce použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia nie sú súčasťou skutku, ale zároveň neznamená, že pri posudzovaní správnosti ich použitia môže dovolací súd skúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, od ktorých sa použitie takýchto (iných) hmotnoprávnych ustanovení odvíja, a tieto (napr. prehodnotením vykonaných dôkazov) dopĺňať a meniť. Ak totiž podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i), veta za bodkočiarkou, Trestného poriadku nemôže dovolací súd skúmať a meniť skutok, ktorý je z pohľadu rozhodnutia o vine a treste zásadný (kľúčový), o to viac nemôže skúmať a meniť skutkové zistenia, ktoré síce nie sú súčasťou skutku, ale sú významné z pohľadu použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia (argumentum a maiori ad minus). Dovolací súd je v takýchto prípadoch viazaný skutkovými zisteniami skôr konajúcich súdov uvedenými v odôvodneniach ich rozhodnutí. Podľa § 168 ods. 1 Trestného poriadku totiž musí súd v odôvodnení rozsudku okrem iného uviesť, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. V podstate rovnaké nároky pritom kladie zákon aj na odôvodnenie uznesenia (§ 176 ods. 2 Trestného poriadku).

58. Z tohto pohľadu bude v prípadoch, v ktorých sa použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia netýka okolnosti skutkovej povahy, ktorá je (má byť) uvedená v skutku, dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i), alternatíva druhá, Trestného poriadku daný predovšetkým vtedy, ak použité hmotnoprávne ustanovenie nemá oporu v odôvodnení dovolaním napadnutého alebo jemu predchádzajúceho rozhodnutia (§ 374 ods. 3 Trestného poriadku) ustálených skutkových zisteniach, ale aj vtedy, ak skôr konajúcimi súdmi zistené a v dôvodoch ich rozhodnutí uvedené skutočnosti odôvodňujú použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia, ktoré však aplikované nebolo, alebo ak si takéto skutkové zistenia navzájom odporujú v dôsledku čoho nie je možné posúdiť, či určité hmotnoprávne ustanovenie malo byť použité alebo nie (primerane pozri rozhodnutie zverejnené v Zbierke pod č. 49/2013-II); avšak len za súčasného splnenia podmienky podľa § 371 ods. 5 Trestného poriadku. Zároveň treba zopakovať, že dovolací súd nemôže ani v týchto prípadoch správnosť a úplnosť skutkového podkladu odôvodňujúceho (ne)použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia skúmať ani meniť. Takýto výklad ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku rešpektuje v úvode tejto časti konštatované a dovolacím súdom dlhodobo presadzované a akceptované judikatúrne závery, v zmysle ktorých dovolací súd nie je treťou „odvolacou“ inštanciou určenou k celkovému preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa, a k prípadnej revízii skutkového stavu, ktorý zahŕňa nielen skutok ale aj ďalšie okolnosti skutkovej povahy v

ňom neuvedené, ktoré sú ale významné pre použitie iných hmotnoprávnych ustanovení, môže pristúpiť len na základe dovolania ministra spravodlivosti (§ 371 ods. 3 Trestného poriadku).

59. Ako už bolo naznačené vyššie, nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia podľa § 371 ods. 1 písm. i), alternatíva druhá, Trestného poriadku môže spočívať aj v nesprávnom použití ustanovení § 36 alebo § 37 Trestného zákona vymedzujúcich poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, a to za súčasného splnenia podmienky, že takéto porušenie zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného (§ 371 ods. 5 Trestného poriadku). Bude tomu tak predovšetkým vtedy, ak použité ustanovenie týkajúce sa konkrétnej poľahčujúcej alebo priťažujúcej okolnosti nebude mať oporu v skutkových zisteniach, ktoré v tomto prípade nie sú súčasťou popisu skutku v tzv. skutkovej vete rozhodnutia, ale tieto musia byť uvedené v jeho odôvodnení, ale tiež vtedy, ak takéto ustanovenie použité nebolo, hoci pre jeho uplatnenie takýto skutkový podklad bol daný. Dovolací súd (rozhodujúci na podklade dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku) pritom nie je oprávnený správnosť a úplnosť skutkových zistení vedúcich k použitiu týchto (iných) hmotnoprávnych ustanovení skúmať ani meniť, ale jeho prieskum je obmedzený iba na posúdenie správnosti (ne)použitia takéhoto hmotnoprávneho ustanovenia. Inak povedané, otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie okolností skutkovej povahy odôvodňujúcich použitie ustanovení upravujúcich jednotlivé poľahčujúce a priťažujúce okolnosti je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu (konajúceho inak ako na podklade dovolania ministra spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), ktorý je v tomto konaní oprávnený posudzovať iba správnosť (ne)použitia ustanovení § 36 alebo § 37 Trestného zákona (a v nadväznosti na to aj ustanovenia § 38 Trestného zákona), a to vždy iba vo väzbe na súdmi v pôvodnom konaní ustálené skutkové zistenia, ktorými je viazaný (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. marca 2021, sp. zn. 1TdoV/5/2018).

60. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že súd prvého stupňa zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona (páchateľ viedol pred spáchaním trestného činu riadny život) a jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona (páchateľ bol už za trestný čin odsúdený).

61. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku k poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona (páchateľ sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval) uviedol, že tvrdenie obvineného o priznaní sa k spáchaniu skutku a jeho oľutovaní nezodpovedá obsahu vykonaných dôkazov a ním podané vyjadrenie za dôkaz nie je možné považovať. Pokiaľ ide o poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. f) Trestného zákona (páchateľ spáchal trestný čin pod vplyvom hrozby alebo nátlaku) a § 36 písm. i) Trestného zákona (páchateľ spáchal trestný čin, odvracajúc útok alebo iné nebezpečenstvo alebo konajúc za okolností, ktoré by za splnenia ďalších predpokladov inak vylučovali trestnosť činu, ale konal bez toho, že by boli celkom splnené podmienky nutnej obrany, krajnej núdze, výkonu práva a povinnosti alebo súhlasu poškodeného, oprávneného použitia zbrane, dovoleného rizika alebo plnenia úloh agenta) možno skutkové zistenia krajského súdu k týmto poľahčujúcim okolnostiam vyvodiť z jeho argumentácie k odvolacej námietke obvineného týkajúcej sa krajnej núdze, kde okrem iného uviedol nasledovné: „Ak by sa aj uverilo tvrdeniu obžalovaného o konaní pod nejakým nátlakom, nie je možné konštatovať, že jeho konanie napĺňa podmienky konania v krajnej núdzi v zmysle ustanovenia § 24 ods. 1 Trestného zákona, pretože aj keby po celú dobu priamo hrozil útok na záujmy chránené Trestným zákonom, teda na život a zdravie jeho rodiny (čo však ani len z obsahu výpovede svedkyne V. Q. vyvodiť nie je možné), tak obžalovaný mal možnosť uvedené nebezpečenstvo odvrátiť už v priebehu doby, keď sa uzatvorenie zmluvy pripravovalo jednoduchým oznámením tejto hrozby príslušným orgánom a uvedenú možnosť mal nepochybne aj po dobu, keď prostriedky z úveru čerpal.“

62. Z citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia tak možno bez akýchkoľvek pochybností vyvodiť, že krajský súd nedospel k takému skutkovému zisteniu, že by obvinený konal pod vplyvom hrozby alebo nátlaku, z čoho potom nevyhnutne vyplýva, že krajský súd nedospel ani k takému skutkovému zisteniu, že by obvinený konal za okolností, ktoré by za splnenia ďalších predpokladov inak vylučovali trestnosť činu, ale konal bez toho, že by boli celkom splnené podmienky krajnej núdze.

63. Na podklade vykonaného dokazovania teda ani súd prvého stupňa, ale ani krajský súd nedospeli k takým skutkovým zisteniam, ktoré by odôvodňovali priznanie poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. f), písm. i) a písm. l) Trestného zákona s tým, že nepoužitie týchto poľahčujúcich okolností aj náležite odôvodnili, pritom úvahy súdov nižšieho stupňa v tomto smere, ktoré nie je možné považovať za svojvoľné, či arbitrárne, dovolací súd, súc viazaný skutkovými zisteniami súdov nižšieho stupňa, nie je oprávnený preskúmať a ani meniť. Preto ani dovolacia námietka obvineného založená na nepriznaní týchto poľahčujúcich okolností dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku celkom zjavne nezakladá.

64. K námietke obvineného vo vzťahu k výroku o treste s poukazom na skutočnosť, že súdy nižšieho stupňa pri ukladaní trestu nepoužili ustanovenie § 39 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu, v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimerane prísny, najvyšší súd pripomína, že hmotnoprávne ustanovenie § 39 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu sa svojou povahou a významom primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Trestného zákona a nasl. a na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 (o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu) alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Trestného zákona, ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, ho nemožno podriaďovať „pod nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“, zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

65. Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstáť v dôsledku toho, že jej chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

66. Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku.

67. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného zákona teda nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Trestného zákona v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný, lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezniženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Nepoužitie ustanovenia § 39 Trestného zákona, nezakladá žiadny dovolací dôvod (S 5/2011).

68. V prejednávanej veci bol obvinenému uložený trest odňatia slobody v zákonom stanovenej trestnej sadzbe - vo výmere 10 rokov. V danom prípade bol obvinený uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona. Pretože obvinený svojím konaním naplnil zákonné znaky dvoch trestných činov, súd v súlade s ustanovením § 41 ods. 1 Trestného zákona vychádzajúc z absorpčnej zásady, teda pravidla, že vyšší trest pohlcuje nižší trest (poena maior absorbet minorem), ukladal obvinenému úhrnný trest odňatia slobody podľa najprísnejšieho trestného činu. Najprísnejším trestným činom bol v tomto prípade obzvlášť závažný zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona, za spáchanie ktorého Trestný zákon v osobitnej časti ustanovuje trestnú sadzbu v rozsahu od 10 do 15 rokov. Keďže u obvineného bola zistená rovnováha poľahčujúcej aj priťažujúcej okolnosti [súdy nižšieho stupňa vychádzajúc z vykonaného dokazovania vzhľadli jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona a jednu priťažujúcu okolnosť § 37 písm. h) Trestného zákona], nedošlo uňho k modifikácii (zvýšeniu alebo zníženiu) trestnej sadzby s poukazom na § 38 Trestného zákona. Súd teda ukladal trest v sadzbe 10 až

15 rokov. Z uvedeného je teda zrejmé, že obvinenému bol uložený trest v zákonom stanovenej trestnej sadzbe, a rovnako mu bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon pripúšťa.

69. Obvinený teda zjavne svojimi námietkami nenaplnil ani dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

70. Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.

71. Pokiaľ ide o poukázanie obvineného na zmenu Trestného zákona účinnú od 6. augusta 2024 (pozn. zákonom č. 40/2024 Z. z.), ktorou došlo okrem iného k zmierneniu trestných sadzieb trestu odňatia slobody aj pri trestnom čine úverového podvodu podľa § 222 Trestného zákona, ani táto nezakladá žiaden dôvod dovolania, keďže prejednávaná trestná vec bola právoplatne skončená 20. mája 2020, pričom zákon č. 40/2024 Z. z., nadobudol účinnosť 6. augusta 2024, teda viac ako 4 roky po právoplatnom skončení trestnej veci obvineného, čo znamená, že trest, ako to už bolo vyššie uvedené, mu bol ukladaný v rámci v tom čase platným a účinným zákonom stanovenej trestnej sadzby.

72. Na tomto závere nič nemení ani rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „súdny dvor“) vo veci Baji Trans s.r.o., C - 544/23, z 1. augusta 2025, ktoré nie je na prípad prejednáwanej veci, podľa názoru najvyššieho súdu, použiteľné.

73. V prvom rade je potrebné uviesť, že podľa článku 51 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) ustanovenia tejto Charty sú pri dodržaní zásady subsidiarity určené pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie, a tiež pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Únie. V dôsledku toho rešpektujú práva, dodržiavajú zásady a podporujú ich uplatňovanie v súlade so svojimi príslušnými právomocami ...

74. Predmetom konania v prejednáwanej trestnej veci bolo rozhodnutie o ne/vine obvineného z trestného činu (obzvlášť závažného zločinu) úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona v znení účinnom do 6. augusta 2024. Vzhľadom na to, že trestný čin úverového podvodu bez ďalšieho nie je predmetom úpravy práva Únie, súdy rozhodujúce v prejednáwanej veci o trestnej veci obvineného nevykonávali právo Únie, a preto ustanovenia Charty vrátane článku 49 ods. 1 im v súlade s článkom 51 ods. 1 Charty neboli pri ich postupe určené.

75. Už len z tohto dôvodu nebolo možné dospieť k záveru, opierajúc sa o argumentáciu obsiahnutú v spomínanom rozhodnutí (C - 544/23), o potrebe použitia novelizovaného znenia Trestného zákona v prejednáwanej veci, napriek tomu, že vo veci obvineného bolo právoplatne rozhodnuté pred nadobudnutím účinnosti dotknutej novely.

76. Navyše aj v prípade, že by o aplikáciu práva Únie v prejednáwanej veci išlo, závery dotknutého rozhodnutia súdneho dvora vzťahujúce sa na kasačnú sťažnosť v správnom konaní, nie je možné, podľa názoru najvyššieho súdu, bez ďalšieho na dovolanie v trestnom konaní použiť.

77. V zmysle spomínaného rozhodnutia súdneho dvora odsúdenie nie je možné považovať za právoplatné v zmysle článku 49 ods. 1, poslednej vety, Charty, ak ho možno napadnúť riadnym opravným prostriedkom, teda akýmkoľvek opravným prostriedkom, ktorý je súčasťou riadneho priebehu konania, a ktorý ako taký predstavuje procesný vývoj, s ktorým musí každý účastník konania rozumne rátať (bod 102), pričom tak je to v prípade, ak odsúdená osoba alebo orgán verejnej moci, ktorý vedie trestné stíhanie, môžu v lehote stanovenej zákonom a bez toho, aby museli odôvodniť výnimočné okolnosti, podať súdny prostriedok nápravy s cieľom dosiahnuť zrušenie alebo zmenu odsudzujúceho rozsudku alebo uloženého trestu, a to bez ohľadu na skutočnosť, že takýto opravný prostriedok sa vo vnútroštátnom práve považuje za mimoriadny opravný prostriedok, čo by v súlade s

informáciami, ktoré poskytol predkladajúci vnútroštátny súd, bol v prejednávanej veci prípad slovenského práva s tým, že pokiaľ lehota na podanie takéhoto opravného prostriedku neuplynula alebo o ňom nebolo rozhodnuté, rozhodnutie o tomto odsúdení a treste nemožno na účely uplatnenia článku 49 ods. 1 poslednej vety Charty považovať za rozhodnutie, ktoré s konečnou platnosťou ukončilo trestné stíhanie (bod 103).

78. Vychádzajúc z citovaného rozhodnutia, ale aj zákona číslo 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „SSP“) kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie správneho súdu (§ 438 ods. 1 SSP), teda v zásade každé s tým, že rozsudok správneho súdu nadobúda právoplatnosť uplynutím jedného mesiaca od jeho doručenia alebo podaním kasačnej sťažnosti v tej istej lehote (§ 145 ods. 2 SSP), pričom sám Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (iniciujúci prejudiciálne konanie) považuje kasačné dôvody pre podanie kasačnej sťažnosti ako široko vymedzené, v zásade pokrývajúce všetky právne a procesné vady s tým, že konanie o kasačnej sťažnosti pravidelne a priamo nasleduje po konaní pred správnym súdom nižšej inštancie.

79. Dovolanie v trestnom konaní však možno podať len proti konkrétne vymedzeným rozhodnutiam (§ 368 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), teda nie proti každému rozhodnutiu súdu, navyše obvinený a generálny prokurátor môžu dovolanie podať len proti rozhodnutiu súdu druhého stupňa [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku v spojení s § 369 ods. 2 písm. a) písm. b) Trestného poriadku] s tým, že proti prvostupňovému rozhodnutiu môže dovolanie podať len minister spravodlivosti (§ 369 ods. 1 Trestného poriadku).

80. V trestnom konaní, vychádzajúc z ustanovenia § 183 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, je rozsudok právoplatný, a ak neustanovuje tento zákon niečo iné, aj vykonateľný, ak zákon proti nemu nepripúšťa odvolanie. Podľa § 306 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, nazvaného „Prípustnosť a účinok (odvolania)“ opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa je odvolanie s tým, že odvolanie má odkladný účinok. Obdobne tak vychádzajúc z ustanovenia § 184 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku uznesenie je právoplatné, a ak neustanovuje tento zákon niečo iné, aj vykonateľné, ak zákon proti nemu nepripúšťa sťažnosť. Podľa § 185 ods. 2, veta druhá, Trestného poriadku uznesenie súdu alebo prokurátora možno sťažnosťou napadnúť len v tých prípadoch, v ktorých to zákon výslovne pripúšťa, a ak rozhoduje vo veci v prvom stupni. Z uvedeného je potom zrejmé (výkladom opakom - argumentum a contrario), že proti rozhodnutiu súdu druhého stupňa v trestnom konaní odvolanie prípustné nie je, čo znamená, že nadobúda právoplatnosť okamihom jeho vyhlásenia.

81. Zároveň je potrebné ešte uviesť, že vychádzajúc z ustanovenia § 370 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie je možné podať (či už v prospech alebo neprospech obvineného) v lehote troch rokov, avšak len z úzko vymedzených dovolacích dôvodov vyplývajúcich z ustanovenia § 371 Trestného poriadku, vzhľadom na to, že, ako to už bolo vyššie uvedené, dovolanie je, vychádzajúc z dlhodobo ustálenej súdnej praxe najvyššieho súdu, ktorú najvyšší súd v zásade opakuje v každom jednom svojom rozhodnutí o dovolaní, mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu len tých najzávažnejších a najzásadnejších právnych chýb, aby sa jeho príliš širokým uplatnením nenarúšala právna istota a stabilita právnych vzťahov založených právoplatným rozhodnutím (vydaným v dvojstupňovom konaní), pričom ani ústavný súd takýto výklad použitia dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku nespochybnil, keď napríklad vo svojom rozhodnutí spisovej značky I. ÚS 24/00 (zaradenom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky) vyslovil, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, keďže zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru; len výnimočne by otázka splnenia podmienok konania pred všeobecnými súdmi mohla byť predmetom kritiky zo strany ústavného súdu, a to vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody.

82. Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že konaniu pred správnym súdom, ktorého v zásade každé

rozhodnutie, je možné napadnúť, podľa vyjadrenia Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, zo široko vymedzených dôvodov, kasačnou sťažnosťou s tým, že rozhodnutie správneho súdu nenadobúda právoplatnosť jeho vyhlásením, ale až uplynutím jednomesačnej lehoty od jeho doručenia alebo podaním kasačnej sťažnosti v tejto lehote, nepredchádza iné súdne konanie, rozhodnutie z ktorého vyplynúť by bolo možné napadnúť riadnym opravným prostriedkom, ktorý by bol súčasťou riadneho priebehu konania, a ktorý by ako taký predstavoval procesný vývoj, s ktorým musí každý účastník konania rozumne rátať, z čoho potom plynie, že takýmto riadnym opravným prostriedkom môže byť práve spomínaná kasačná sťažnosť, aj keď je označovaná ako mimoriadny opravný prostriedok.

83. To však nie je prípad trestného konania a dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Konaniu (na súde druhého stupňa), výsledkom ktorého je rozhodnutie napadnuteľné dovolaním, predchádza konanie na súde prvého stupňa, proti ktorému je prípustné odvolanie v lehote pätnástich dní od oznámenia rozsudku zo široko vymedzených dôvodov. Toto odvolanie je súčasťou riadneho priebehu konania a ako také predstavuje procesný vývoj, s ktorým musí každý účastník konania rozumne rátať. O odvolaní rozhoduje súd druhého stupňa, proti ktorému rozhodnutiu už riadny opravný prostriedok prípustný nie je, jeho rozhodnutie nadobúda právoplatnosť okamihom jeho vyhlásenia, pričom dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok vymedzený, ako to už bolo uvedené, len z úzkych dôvodov, nepredstavuje súčasť riadneho priebehu konania a nepredstavuje taký procesný vývoj, s ktorým musí každý účastník konania rozumne rátať.

84. Vzhľadom na to, že obvinený v trestnom konaní má k dispozícii riadny opravný prostriedok, ktorým sa môže vždy účinne brániť proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, teda proti jeho odsúdeniu a uloženiu trestu, a to odvolanie, niet dôvodu za účelom ochrany práv obvineného zakotvovať ďalší riadny opravný prostriedok (čo zákonodarcia ani nemal na mysli), pritom ani Charta nezakotvuje právo obvineného na trojstupňové konanie, k čomu by nepochybne došlo, ak by dovolanie v trestnom konaní bolo vnímané ako riadny opravný prostriedok.

85. Navyše kasačnú sťažnosť je možné podať v lehote jedného mesiaca, čo už samé osebe naznačuje, že ide o opravný prostriedok, ktorý môže byť vnímaný ako súčasť riadneho procesu, keďže bezprostredne v krátkej časovej súvislosti nadväzuje na rozhodnutie správneho súdu. Dovolanie v trestnom konaní je však možné podať v lehote troch rokov. Okamihom vyhlásenia právoplatného druhostupňového rozhodnutia, keďže ide o konečné rozhodnutie, proti ktorému riadny opravný prostriedok prípustný nie je, v zásade dochádza k nastoleniu právnej istoty, k zmiereniu spoločnosti a poškodených s obvineným, ktorý spáchaním trestného činu narušil riadne fungujúce právne, spoločenské, sociálne a iné vzťahy, teda rovnováhu v spoločnosti, ktorá (rovnováha) je opätovne dosiahnutá potrestaním páchatel'a. Za takejto situácie potom, podľa názoru najvyššieho súdu, zásada použitia v čase rozhodovania pre páchatel'a priaznivejšieho právneho predpisu nemá miesto, pretože je určená na použitie v rámci riadneho procesu do momentu právoplatnosti rozhodnutia, v rozpore s čím je skutočnosť, že súdy by boli povinné aplikovať nový právny predpis po uplynutí troch rokov od právoplatného rozhodnutia v trestnej veci dotknutého páchatel'a (tým by páchatel' získal neprimeranú výhodu oproti spoločnosti poškodenej jeho protiprávnym konaním). Bez významu nezostáva ani skutočnosť, že počas doby troch rokov môže dôjsť k zásadnej zmene spoločenských vzťahov v tom zmysle, že napríklad škoda, ktorá bola spôsobená pred tromi rokmi, sa po troch rokoch môže javiť ako menej významná, hoci v čase spáchania trestného činu jej výška plne zodpovedala uloženému trestu a po uplynutí troch rokov by bola menej významná len s ohľadom na zmenu skutkových okolností (napríklad vysoká inflácia) nie právnej kvalifikácie.

86. Zároveň je nutné si uvedomiť, že okamihom vyhlásenia druhostupňového rozhodnutia sa toto rozhodnutie stáva právoplatným, na jeho podklade odsúdený v krátkej časovej súvislosti nastúpi nepodmienečný výkon trestu, prípadne je podrobený obmedzeniam, ktoré vyplývajú z podmienečného trestu a podobne. Akceptovanie charakteru dovolania ako riadneho opravného prostriedku by znamenalo, že druhostupňové rozhodnutia vydané v trestnom konaní po dobu troch rokov právoplatnosť nenadobúdajú, a teda na ich podklade nie je možné žiaden trest vykonávať, čo podľa názoru najvyššieho súdu je výklad absurdný a teda nesprávny („argumentum ad absurdum“).

87. Taktiež bez významu nezostáva ani skutočnosť, že dovolanie nie je určené všetkým obvineným, čo taktiež podčiarkuje jeho charakter ako mimoriadneho opravného prostriedku. Dovolanie môže podať len ten obvinený, ktorý v základnom konaní (proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa) využil riadny opravný prostriedok, teda podal odvolanie (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku). Ak obvinený v základnom konaní (proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa) odvolanie nepodal, najvyšší súd sa jeho dovolaním z vecnej stránky zaoberať nebude, ale odmietne ho podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku. To potom znamená, že ak obvinený prijme zodpovednosť za svoje konanie po rozhodnutí súdu prvého stupňa a odvolanie nepodá, aby nepredlžoval stav nerovnováhy, ktorý nastal spáchaním trestného činu z jeho strany, nebude mať možnosť, aby v lehote troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa sa domohol aplikácie pre neho priaznivejšie právnej úpravy v dovolacom konaní, oproti obvinenému, ktorý odvolanie z akéhokoľvek, a to aj úplne bezúspešného, dôvodu podá.

88. Zároveň sa žiada ešte uviesť, že Trestný poriadok dovolací dôvod, ktorý by zodpovedal zmene hmotnoprávneho právneho predpisu po právoplatnosti rozhodnutia o vine a treste nepozná. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je možné použiť len za situácie, že je ukladaný taký druh trestu, ktorý trestný zákon v čase rozhodovania súdov nižšieho stupňa nepozná, alebo ak je uložený trest mimo ustanovenej hranice opätovne zákonom účinným v čase rozhodovania súdov nižšieho stupňa, čomu dôvod spočívajúci v zmene hmotnoprávnej právnej úpravy po právoplatnosti rozhodnutia o vine a treste nezodpovedá. Obdobne tak dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (nesprávne právne použitie hmotnoprávneho ustanovenia) je možné použiť len, ak súdy nižšieho stupňa v čase svojho rozhodovania aplikujú nesprávne v tom čase existujúci platný a účinný hmotnoprávny predpis, čo opätovne nie prípad prejednávanej veci.

89. Z uvedeného je teda zrejmé, že aj pri akceptácii charakteru dovolania ako riadneho opravného prostriedku, dovolací súd pri zistení, že došlo k zmene hmotnoprávneho právneho predpisu po právoplatnosti rozhodnutia o vine a treste v prospech obvineného nemá zákonný podklad pre zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu vyššieho stupňa len z tohto dôvodu, pretože takáto okolnosť žiadnemu dovolaciemu dôvodu nezodpovedá.

90. Zhrnúc teda vyššie uvedené, s ohľadom na skutočnosť, že dovolanie smeruje proti druhostupňovému rozhodnutiu, jeho použitiu predchádza odvolacie konanie, je ho možné podať v dlhej lehote troch rokov, dôvody jeho podania sú úzko vymedzené za konkrétnych špecifických podmienok (nie je určené všetkým obvineným) a na podklade právoplatného rozhodnutia, proti ktorému smeruje sa už 3 roky právoplatne vykonávajú tresty (ak majú takéto dlhé trvanie), je možné dospieť k spoločlivému záveru, že dovolanie je svoju povahou mimoriadny opravný prostriedok, ktorý smeruje proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa, a preto aplikácia § 49 ods. 1 Charty v jeho prípade neprichádza do úvahy.

91. Vzhľadom na to, že súdny dvor vo vyššie rozvedených súvislostiach neuvažoval a ani nemohol, pretože otázka „lex mitior“ v podmienkach dovolania v trestnom konaní nebola predmetom jeho rozhodovania, nie je jeho rozhodnutie (C - 544/23), z dôvodu zásadnej odlišnosti podmienok použitia dovolania v trestnom konaní od kasačnej sťažnosti v správnom konaní, v trestnom konaní použiteľné.

92. Ani poukaz obvineného na zmenu Trestného zákona účinnú od 6. augusta 2024 teda nezakladá žiaden dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a preto nemôže založiť ani postup podľa § 386 ods. 2 a § 388 ods. 1 Trestného poriadku.

93. Vzhľadom na to, že obvinený C. Q. skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. h), písm. i) Trestného poriadku (ale ani žiadne iné), Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

94. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.